

Tuomas Tikka

26.11.2018

106/18/L/A

Eduskunta, talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Eduskunnan talousvaliokunta, lausuntopyyntö HE 228/2018 vp

Asiantuntijanlausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi päästökauppalain muuttamisesta

Pyydettyä lausuntona ehdotuksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi päästökauppalain muuttamisesta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Kasvihuonekaasujen päästölupa ja päästöjen tarkkailusuunnitelma (2 luku)

Tällä hetkellä pienikin muutos päästöluvan tarkkailusuunnitelmaan vaatii koko luvan tarkastamisen. Metsäteollisuus ry:n mielestä on hyvä, että päästölupahakemuksen tarkkailusuunnitelma ja lupahakemus eriytetään kahdeksi päätökseksi, mikäli tällä pystytään nopeuttamaan tarkkailusuunnitelmaan liittyvää muutoksenhakuprosessia.

Metsäteollisuus ry pitää tärkeänä, että muutoksen tekeminen päästölupa- tai tarkkailusuunnitelmaan tulee olla mahdollisimman kevyt ja selkeä prosessi myös toiminnanharjoittajan kannalta.

Maksutta jaettavat päästöoikeudet (4, 5 ja 5a luvut)

Uusi päästökauppadirektiivi velvoittaa entistä tarkempaan tuotantotasojen seurantaan ja jakomäärien mukauttamiseen sen perusteella. Tällä hetkellä jakopäätökset ja muutospäätökset valmistellaan Työ- ja elinkeinoministeriössä ja ilmeisesti resurssipulan takia päätösten tekeminen kestää erittäin pitkään. Päätökset tulevat jopa niin myöhään, että eräät metsäteollisuuden tehtaot ovat olleet jo veloitettuja palauttamaan päästöoikeuksia kuluneen toimintavuoden perusteella, vaikka kyseiset tehtaot eivät ole edes saaneet viranomaiselta ilmaisjakopäätöstä kyseiselle vuodelle ja näin ollen kyseisen vuoden päästöoikeuksia tehtaot tilille.

Metsäteollisuus ry:n mielestä ilmaisjakopäätösten siirtäminen tulevaisuudessa TEM:stä Energiavirastolle on positiivista, mikäli tämä nopeuttaa päätöksentekoa. Tämä ei kuitenkaan ratkaise tulevan kauden tiedonkeruun ja ilmaisjakopäätösten mahdollisia viivästyksiä.

Tuomas Tikka

26.11.2018

106/18/L/A

Metsäteollisuus ry:n mielestä, myös TEM:lle tulee myös osoittaa riittävästi resursseja, jotta tuleva tiedonkeruu ja ilmaisjakopäätökset saadaan toteutettua riittävän tehokkaasti ja viivästymisiä ei synny. Lisäksi on tärkeää, että tiedonkeruu pidetään mahdollisimman yksinkertaisena ja selkeänä toiminnanharjoittajalle.

Valtuus mitätöidä päästöoikeuksia (19 a §)

Lakiehdotuksessa on avattu valtioneuvostolle mahdollisuus mitätöidä päästöoikeuksia.

EU:ssa on päätetty ottaa käyttöön markkinavakausvarantomekanismi, joka tulee siirtämään päästöoikeuksia markkinoilta varantoon niin kauan kuin markkinoilla on ylijäämää. Markkinavakausvarantoon säilötään vain rajallinen määrä päästöoikeuksia. Kaikki tietyn rajan yli kertyvät päästöoikeudet mitätöidään pysyvästi. Jos Suomi mitätöi päästöoikeuksia ja vähentää markkinoiden ylijäämää, niin tämän seurauksena varantoon siirtyy vähemmän päästöoikeuksia ja lopulta varannosta mitätöityy vähemmän päästöoikeuksia.

Näin ollen Metsäteollisuus ry huomauttaa, että omatoimisilla mitätöintitoimilla ei tulla saavuttamaan haluttuja ilmastohyötyjä. Omatoimiset mitätöinnit vähentäisivät Suomen saamia huutokauppatuloja tilanteessa, joissa tuloille on löydettävissä laajalti muuta tarpeellista käyttöä. Esimerkiksi Suomen keskeisessä kilpailijamaassa Saksassa on toisin kuin Suomessa käytössä päästökauppakompensaatio täysimääräisesti.

Metsäteollisuus ry:n mielestä seuraava kohta tulee poistaa:

2) mitätöidä päästöoikeuksia päästökauppadirektiivin 12 artiklan 4 kohdan mukaisesti tapauksessa, jossa sähköntuotantokapasiteettia suljetaan Suomen alueella kansallisten lisätoimenpiteiden vuoksi.

Suomen tulisi tämän sijaan käyttää huutokauppatuloja EU:n direktiivinkin suosittelmalla tavalla päästökauppakompensaationa ja vähentää teollisuuteen kohdistuvaa hiilivuotoriskiä tulevaisuudessa.

Metsäteollisuus ry

Tuomas Tikka
energia- ja päästökauppa-asiantuntija